

اصلاحات جزایی

برخوردی جدید در قرنی جدید

کنفرانس بین‌المللی اصلاحات جزایی سال ۱۹۹۹

برنامه جدید

برای اصلاحات جزایی

مرکز بین‌المللی مطالعات زندان

International Centre for Prison Studies (I.C.P.S.)

سازمان اصلاحات جزایی بین‌المللی

Penal Reform International (P.R.I.)

برنامه ای جدید برای

کنفرانس بین‌المللی اصلاحات جزایی

13 تا 17 آوریل 1999

Royal Holloway College,
University of London
Egham, Surrey, United Kingdom

پی.آر.آی. و آی.سی.پی.اس. مراتب قدردانی
خود را از کم‌های وزارت امور خارجه و وزارت توسعه
بین‌المللی انگلستان و انستیتوی جامعه باز امریکا در
برگزاری کنفرانس ابراز می‌دارند.

سازمان اصلاحات جزایی بین‌المللی مراتب قدردانی خود
را از کم‌های وزارت امور خارجه کشور انگلستان
(Foreign & Commonwealth Office- FCO,UK)

در انتشار این جزوه به زبان فارسی ابراز می‌دارد.

International Centre for
Prison Studies (I.C.P.S.)

King's College London
75-79 York Road
London SE1 7AW
United Kingdom
Tel: +44(0) 207 401 25 59
Fax: +44(0) 207 401 25 77
E-mail: icps@kel.ac.uk
Website: www.kel.ac.uk/icps

Penal Reform International (P.R.I.)
London office
Unit 450
The Bon Marche Centre
241-251 Ferndale Road
Brixton, London SW9 8BJ
United Kingdom
Tel: +44(0) 207 924 95 75
Fax: +44(0) 207 924 96 97
E-mail: headofsecretariat@pri.org.uk

Penal Reform International (P.R.I.)
Bureau de Paris
40, rue du Chateau d'Eau
75010 Paris, France
Tel: +33 (0) 1 48 03 90 01
Fax: +33 (0) 1 48 03 90 20
E-mail: priparis@penalreform.org

Website: www.penalreform.org

اصلاحات جزایی

رئوس مطالب

صفحه ۴	وضعیت کنونی
صفحه ۵	اهداف کنفرانس
صفحه ۶	عناصر تشکیل دهنده برنامه جدید
صفحه ۷	التزامات برنامه جدید
صفحه ۸	چگونگی اجرای برنامه جدید در جزئیات
صفحه ۱۴	اقدامات آتی

در ماه آوریل ۱۹۹۹ صد و بیست نماینده از پنجاه کشور از پنج قاره دنیا، در شهر اگم در منطقه سیوری انگلستان گرد هم آمده تا با برخوردی جدید به امور اصلاحات جزایی در آغاز قرن بیست و یکم، تدابیری جدید اتخاذ کنند. وزرا، نمایندگان دولت‌ها، نمایندگان مجالس، قضات و همچنین اعضای سازمان‌های غیر دولتی، ملی یا منطقه‌ای و بین‌المللی، نقش سیستم‌های جزایی و خصوصا زندان را در راستای اصلاحات جزایی و حقوق بشر، در یک جامعه مدنی و دموکراتیک، مورد بحث و گفتگو قرار دادند و برنامه‌ای جدید در مورد اصلاحات جزایی برای اولین دهه قرن بیست و یکم به تصویب رساندند.

وضعیت کنونی

- کنفرانس در مورد وضعیت کنونی دادرسی جزایی در جهان به نتیجه‌گیری‌های ذیل نائل گشته است:
 - مجازات زندان در سراسر دنیا با بحران روبرو است، و در نتیجه نظام‌های عدالت جزایی به اصلاحات نیاز دارند.
 - بالغ بر هشت میلیون مرد و زن و کودک، در سراسر جهان، در زندان به سر می‌برند.
 - در بسیاری از کشورها، اکثریت زندانیان را متهمینی تشکیل می‌دهند که در انتظار حکم دادگاه در توقیف به سر می‌برند. اکثریت این متهمین یا از امداد حقوقی کمی برخوردارند یا به کل از آن بی‌بهره‌اند.
 - زندان نه تنها فایده‌چندانی برای جامعه و خسارت دیده از جرم ندارد، بلکه موجب گسست زندگی خانوادگی زندانی نیز می‌شود.
 - زندان در سراسر دنیا مکانی است گسیخته از جامعه که به آسانی به دست فراموشی سپرده می‌شود. همچنین وجود نهادی مستقل که بر کار زندان‌ها نظارت واقعی داشته باشد بسیار نادر است.
 - شرایط حبس در اکثر زندان‌ها عملاً غیر انسانی است و با ضوابط مقرر در عهدنامه‌های منطقه‌ای یا سازمان ملل، که به امضای بسیاری از کشورها رسیده است، مطابقت ندارد.
- نقض حقوق بشر که شامل مواردی چون ازدحام جمعیت، کمبود بهداشت و خوارک و دارو، شیوع بیماری‌های عفونی، مرگ و میر، خشونت و ارتشا است، به طور گسترده‌ای در زندان‌ها رایج‌اند.
- عدم آموزش لازم برای کارکنان زندان، کمبود منابع مالی، عدم هماهنگی میان نظام قضایی و سازمان زندان‌ها در بسیاری از کشورها، موجب اطاله دادرسی و تاخیر در اجرای عدالت می‌شود.
- در اکثر موارد اقلیت‌های نژادی، قومی و سایر اقلیت‌ها و طبقات تهیدست با توجه به تناسب جمعیت، حضور گسترده‌ای در زندان‌ها دارند.
- تعداد زندانیان، به دلیل توسل به مجازات زندان برای حل مشکل مواد مخدر، به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است. در بعضی از جوامع، بیش از پنجاه درصد از زندانیان را افرادی تشکیل می‌دهند که به دلیل ارتکاب تخلفات مربوط به مواد مخدر بازداشت شده‌اند بدون آن که به خشونت متوسل شده باشند. نکته قابل توجه این است که درصد مشابهی از زندانیان در داخل زندان به استفاده از مواد مخدر ادامه می‌دهند.
- گروه‌های آسیب‌پذیر چون زنان، کودکان، بزهکاران زیر سن قانونی، معلولین روانی یا

اهداف کنفرانس

در تقابل با وضعیت کنونی، اهداف کنفرانس، ارتقای موارد ذیل می‌باشد:

- الگو گرفتن از بهترین روش‌های اجرایی که قابل استفاده در سراسر دنیا بوده، در عین مطابقت با موازین بین‌المللی حقوق بشر، قابل پذیرش توسط فرهنگ‌های محلی و کم هزینه باشند.
- به کارگیری ساختاری جدید برای اصلاحات جزایی که تاکید خاص بر سهولت دستیابی به عدالت برای تنگدستان و محرومان جامعه داشته باشد.
- گسترش و حمایت از شبکه‌های منطقه‌ای یا میان - منطقه‌ای طرفداران اصلاحات جزایی و سعی در بهبود روابط کاری میان نهادهای دولتی، دست‌اندرکاران و سازمان‌های غیر دولتی.
- انعکاس گسترده‌تر اصلاحات جزایی در چارچوب اقدامات برای حمایت از حقوق بشر و توجه بیشتر به گروه‌های آسیب‌پذیر، به عنوان مثال زنان، کودکان، و بیماران روانی.

جسمی، زندانیان بیمار در آستانه مرگ، سالخوردگان، اقلیت‌های قومی و مذهبی، بیگانگان و زندانیان سیاسی، از تدابیر و توجهات خاصی که بدان نیاز دارند برخوردار نمی‌شوند.

- بسیاری از مجازات‌های جایگزین حبس که با توفیق همراه بوده است، عموماً، نه به درستی توسط عامه مردم درک شده‌اند و نه توسط دادگاه‌ها و دستگاه‌های جزایی مورد استفاده قرار گرفته‌اند.
- مجازات زندان، اغلب، تنها مجازات مورد استفاده است. به صورتی که حتی برای بزه‌های کم اهمیت، حبس به عنوان اولین راه‌حل تجویز می‌شود و نه به عنوان آخرین اقدام ممکن.
- در اغلب کشورها، مجازات اعدام همواره به مورد اجرا گذاشته می‌شود و محکومین به اعدام که در دالان‌های مرگ انتظار اجرای حکم را می‌کشند به مدت طولانی در شرایط غیرانسانی نگاهداری می‌شوند بدون آن که از حقوق دادرسی عادلانه و موثری برخوردار باشند.

عناصر تشکیل دهنده برنامه جدید

- عزم راسخ در تامین برابری همگان، به ویژه تهیدستان و رانده شدگان از جامعه، در دسترسی به عدالت.
- حق متهم در برخورداری از محاکمه‌ای منصفانه با روند صحیح دادرسی.
- قبول این امر که در برخورد با مشکل مصرف مواد مخدر، مراکز خدمات درمانی و اجتماعی، از نظام‌های جزایی صالح‌ترند، خصوصاً هنگامی که مصرف مواد مخدر موجب بروز خشونت نشده باشد.
- ضرورت استفاده از راهکارهای حل اختلاف محلی و غیر رسمی، که مطابق با موازین حقوق بشر عمل کنند، در کنار نظام دادرسی قضایی رسمی.
- حصول اطمینان از درک درست عموم مردم از عملکرد دادگاه‌ها و نظام دادرسی جزایی.
- شفافیت و مسئولیت‌پذیری همه مراحل نظام دادرسی جزایی.
- انجام اصلاحات جزایی با روندی فراگیر و مشورتی.
- در جریان بحث‌های کنفرانس، شرکت‌کنندگان، عناصر کلیدی خاصی را برای برنامه‌ریزی جدید اصلاحات جزایی در سراسر دنیا، مورد شناسایی قرار دادند. طی سال‌های اخیر، یکی از عوامل سنجش توسعه دموکراسی‌های نوپا به طور خاص اقداماتی بوده که در اصلاحات نظام جزایی شان پی گرفته‌اند. تجربیات حاصل در این کشورها، باید به طور گسترده در اختیار همگان قرار گیرد. این عناصر عبارتند از:
- به رسمیت شناختن این واقعیت که اصلاحات جزایی لازمه یک حکومت درست است.
- آگاهی از این امر که اصلاحات جزایی، بدون ایجاد تغییر در کل نظام جزایی، قابل تصور نیست. و این که اقدامات جهت پیشگیری از بزهکاری، توسط جامعه مدنی و در دورن آن، از جمله اموری است که برای موفقیت اصلاحات جزایی بسیار اساسی است.
- به رسمیت شناختن این امر که امکان و سهولت دادخواهی برای تنگدستان و محرومان امری حیاتی است که اصلاحات جزایی باید در راستای آن گام بردارد.

التزامات برنامه جدید

- برنامه جدید متضمن موارد ذیل است:
 - به رسمیت شناختن و قبول این امر که در جوامع دموکراتیک نقش دستگاه دادرسی جزایی باید محدود شده و به روشنی تعریف شود. این دستگاه نباید در حل مسائلی که در آن صالح نیست، مداخله کند. علاوه بر این، جرم‌زدایی در هر زمانی که امکانش وجود داشته باشد باید مورد تشویق قرار گیرد.
 - تاکید بر این امر که دادگاه، مجازات زندان را یک استثناء بداند و نه اولین انتخاب خود.
 - امر فوق خصوصاً باید در مورد بازداشت موقت رعایت گردد.
 - به رسمیت شناختن این امر که رجوع به موسسات خصوصی انتفاعی برای اداره زندان به دلیل این که هدف نهایی این موسسات بیش از هر چیز سودآوری است، این امکان را به وجود می‌آورد که توسل به زندان مورد تشویق قرار گیرد. از این رو باید با خصوصی سازی زندان‌ها مخالفت کرد.
 - رعایت حقوق بشر در برخورد با همه افراد در دستگاه دادرسی جزایی، خصوصاً در ارتباط با آسیب دیده از جرم و متهم.
- تشکیل یک نظام دادرسی جزایی غیر نخبه‌گرایانه که همه در برابر آن از حقوق مساوی برخوردار باشند.
- حضور زنان و نمایندگان اقلیت‌ها در همه سطوح نظام دادرسی.

چگونگی اجرای برنامه جدید در جزئیات

به تامین و جبران خسارت و رنجی که در اثر عمل آنها بر قربانی وارد شده، نیستند.

ستون اصلی دادرسی ترمیمی (تامین خسارت)، ایجاد تعادل میان منافع خسارت دیده از جرم، منافع مجرم و منافع جامعه است.

- نظام دادرسی ترمیمی باید به عنوان شکلی برتر از نظام دادرسی جزایی به حساب آید، چرا که این نظام بافت جامعه را برای شرکت در تقلیل تعداد زندانیان تقویت می‌کند.

- نظام دادرسی ترمیمی می‌باید در کشورها به عنوان شکلی مشروع از دادرسی جزایی ترویج یابد و برنامه‌ریزی‌هایی در جهت جلب توجه جامعه به امتیازات این نوع نظام جزایی پیش‌بینی گردد.

- در هر کشوری، می‌باید برنامه‌ریزی‌هایی در جهت ارتقا نظام دادرسی ترمیمی به مورد اجرا گذاشته شود.

- باید برنامه‌های آموزشی در خصوص اصول دادرسی ترمیمی در دانشکده‌های حقوق و سایر مراکز آموزشی ارائه شود، و کارکنان دستگاه

اگر برنامه جدید به درستی رعایت شود، استراتژی‌هایی که متضمن طرق دیگر دادرسی، اعم از رسمی و غیررسمی هستند و می‌توانند به اموری بپردازند که امروزه تنها بر عهده دادرسی جزایی است، گسترش قابل توجهی خواهند یافت. این امر می‌تواند موجب شود که به امور تعداد زیادی از بزه‌کارانی که امروزه در زندان‌ها به سر می‌برند، در جامعه رسیدگی شود. این امر به کاهش تعداد زندانیان خواهد انجامید. این کاهش به نوبه خود، فرصت و امکان را در اختیار مسئولان زندان قرار خواهد داد تا بتوانند به محبوسین در جهت استفاده مثبت از اوقات زندان و آماده ساختن آنها برای بازگشت به زندگی اجتماعی، مدد رسانند. در این راستا، کنفرانس ۹ نکته محوری را در تحقق و گسترش برنامه جدید، اساسی تشخیص داده است. ارجحیت بخشیدن به هر یک از این موارد می‌تواند در کشورهای مختلف متفاوت باشد.

۱- نظام دادرسی ترمیمی (تامین خسارت)

نظام‌های جزایی رسمی، قربانیان و خسارت دیدگان از جرم را نادیده گرفته‌اند و قادر به اجبار مجرمین

دادرسی جزایی به طور اخص تحت این آموزش قرار گیرند.

- تدابیری باید اتخاذ گردد تا کشورها «تجربیات ثمربخش» خود را در زمینه دادرسی تامین خسارت و راه‌های ارتقا و گسترش آن را در دسترس یکدیگر و مورد تبادل نظر قرار دهند.

۲_ میانجی‌گری: روشی جایگزین در حل منازعه

این روش همان طور که از عنوان آن برمی‌آید، امکاناتی را برای حل اختلاف خارج از صحن دادرسی جزایی در اختیار طرفین دعوا قرار می‌دهد تا آنها بتوانند با وساطت شخصی ثالث و بی‌طرف، به حل منازعه خود نائل آیند.

- حل منازعه باید داوطلبانه و مشارکتی بوده، حقوق بشر و مسائل جنسیتی را مدنظر قرار دهد.
- باید برنامه‌ریزی‌هایی برای رشد آگاهی عمومی تدارک دیده شود تا پشتیبانی و مشارکت دولت، نهادهای محلی، زنان، استفاده کنندگان بالقوه از

این روش، داوران، و به طور کلی جامعه را از این نهاد تامین کند.

- تدوین و تضمین یک برنامه آموزشی در ارتباط با اصول حل اختلاف به روش جایگزین.
- امکان دسترسی به دادرسی به روش جایگزین برای همه مردم.
- به منظور تداوم این روش، برنامه‌ریزی‌ها باید مساله تامین نیروی انسانی و بودجه را مدنظر قرار دهند.
- به رسمیت شناختن دادرسی به روش جایگزین به عنوان یکی از بخش‌های موجه و مشروع حکومت قانون.

۳_ دادرسی غیررسمی

دادرسی غیررسمی که موجب تسهیل دسترسی به عدالت است، در عین حال روشی است مصالحه جویانه، قابل فهم، کم خرج و مشارکتی که به زبان و ارزش‌های مورد باور محلی ارج می‌نهد و تاکید آن بر ترمیم و جبران خسارت، مکملی است برای دو استراتژی مذکور در فوق.

- دادرسی‌های غیررسمی، سنتی و سایر دادرسی‌های محلی که مطابق با موازین حقوق بشر و اسناد بین‌المللی‌اند، باید از طرف دولت‌ها به رسمیت شناخته شوند و مورد حمایت قرار گیرند.
 - چنانچه دولت موازینی از دادرسی‌های سنتی و محلی را مفید تشخیص داد، باید آنها را در دستگاه دادگستری کشور داخل کند. این امر موجب می‌گردد که این دستگاه هماهنگ‌تر با محرومان جامعه عمل کرده، برای آنها قابل دسترسی‌تر باشد.
 - چنانچه دستگاه دادرسی غیررسمی و نظام دادرسی دولتی به طور کاملاً مجزا عمل می‌کنند، باید به گسترش ارتباط کاری میان این دو نهاد همت گمارد.
 - نباید از نظر دور داشت که این خطر وجود دارد که نهادهای غیررسمی به روش‌هایی متوسل شوند که با موازین نظام رسمی و موازین حقوق بشر مطابقت نداشته باشد. از این رو باید مراقب بود که این نهادها به نهادهای غیر مسئول و خشن تبدیل نشوند و یا در جهت منافع شخصی خود عمل نکنند.
- ۴_ مجازات‌های جایگزین حبس
- در تکمیل برنامه‌هایی که در بالا ذکر شد، باید روش‌های کلاسیک دیگری که بتوانند جایگزین زندان شوند را مدنظر قرار داد، تا بدین ترتیب حتی الامکان، از توسل بی‌جا به زندان که معمولاً جمعیت آنها بیش از گنجایش‌شان است اجتناب شود.
- قانونگذاران، قوه مجریه، نظام قضایی و افکار عمومی باید از امکانات روش‌های جایگزین مطلع شوند.
 - باید با توسل به روش‌های جایگزین، حتی‌المقدور از بازداشت موقت و حبس کوتاه مدت خودداری ورزید.
 - هنگام استفاده از مجازات‌های جایگزین، حقوق آسیب‌دیدگان از جرم نیز باید همواره مدنظر قرار گیرد.
 - برنامه‌های آموزشی در خصوص روش‌های جایگزین باید در اختیار همه افرادی که به گونه‌ای در تحمیل و یا تحقق این روش کوشش می‌کنند، اعم از افرادی که در روند نظام جزایی دخالت دارند و شخصیت‌های اجتماعی و سازمان‌های غیردولتی، قرار داده شود.

- باید منابع مالی جهت اجرای یک بررسی همه جانبه از موقعیت در لحظه دستگیری، به منظور ایجاد امکان استفاده از یک راه حل جایگزین زندان، پیش بینی گردد.
- هنگامی که توسل به زندان اجتناب ناپذیر باشد، دستگاه زندان باید همه تلاش خود را صرف اصلاح و بازپروری بزهکار کند.

۶_ شیوه برخورد با مجرمینی که به خشونت متوسل شده اند

پیشگیری از خشونت از چنان اهمیتی در جامعه برخوردار است که گسترش استراتژی های خاص را ایجاب می کند.

- مبارزه علیه جرائم همراه با خشونت، مستلزم راه حل های کوتاه مدت و درازمدت است.
- راه حل های درازمدت باید از ارجحیت برخوردار باشند. این راه حل ها شامل اقدامات پیشگیری کننده از جرم است که هدفشان تغییر طرز تفکر جامعه و تشویق گفتگوی سیاسی و از بین بردن نابرابری های اقتصادی و جنسیتی است.

- جامعه مدنی را باید نسبت به اهمیت نقشی که می تواند در تحقق و گسترش مجازات های جایگزین ایفا کند، آگاه و حساس کرد.
- با استفاده از روش های جایگزین، از توسل به مجازات زندان در موارد بدهکاری و عدم پرداخت جریمه جداً اجتناب شود.

۵_ روش های جایگزین در برخورد با نوجوانان

طبق موازین بین المللی و به طور خاص کنوانسیون مربوط به حقوق کودک، مجازات زندان در مورد نوجوانان باید به عنوان آخرین راه حل مورد استفاده قرار گیرد. این امر بدین معنی است که یک برنامه ریزی در جهت روش های جایگزین در قبال نوجوان بزهکار، ضروری است.

- این برنامه ریزی باید شامل راه حلی هماهنگ و جامع برای بزهکاری نوجوانان باشد.
- دولت ها باید برنامه های وسیعی در سطوح مختلف برای پیشگیری از بزهکاری نوجوانان طرح ریزی کنند.
- توسل به دادرسی ترمیمی و روش های جایگزین زندان به طور خاص، روش مناسبی در برخورد با نوجوانان بزهکار است.

۷_ کاهش جمعیت زندان‌ها

موازن بین‌المللی در برخورد با بزهکاران کمترین توسل به زندان را توصیه می‌کنند. استراتژی‌های مذکور در فوق، قاعدتا باید دستیابی به این هدف را تسهیل کنند. علاوه بر این، کاهش استفاده بی‌جا از زندان امری ضروری و در راستای موازن حقوق بشر است.

- برای کاهش جمعیت زندان‌ها، باید برنامه‌ریزی در جهت کاهش مجازات زندان را به راه حل عفو زندانی ترجیح داد.
- آگاه کردن عموم از این مطلب که محدودیت در استفاده از زندان، ابزاری است برای حفظ و حمایت از جامعه.
- باید روش‌هایی برای سنجش کارایی نیروهای انتظامی و دادگاه‌ها تدوین گردند که ملاک را بر تعداد دستگیرشدگان و محبوسین قرار نمی‌دهند.
- زمان بازداشت موقت باید جدا محدود گردد.
- مجازات‌هایی که با حبس همراه نیستند باید جایگزین واقعی مجازات زندان گردند.
- توسل به برنامه‌های کارا جهت آماده سازی بزهکار هنگام خروج از زندان باید مورد تشویق قرار گیرد.

• در کوتاه‌مدت، با قبول این امر که در حال حاضر محبوس کردن بعضی از مجرمانی که به خشونت متوسل شده‌اند اجتناب‌ناپذیر است، باید برای دریافتن روش‌های مختلف درمان زندانی در طول دوران حبس، تلاش کرد. این روش‌ها باید انسانی و مطابق با موازن بین‌المللی حقوق بشر باشند.

- محکومیت اکثر زندانیانی که به خشونت متوسل شده‌اند روزی پایان می‌پذیرد. در نتیجه، باید آنها را به رودررو شدن جدی با جرمی که مرتکب شده‌اند و همچنین به فراگیری یک حرفه تشویق کرد، تا پیوند مجددشان با جامعه تسهیل شود.
- تحت مراقبت قراردادن مجرمینی که به خشونت متوسل شده‌اند توسط مقامات قضایی، پس از آزادی از زندان، برای امنیت جامعه ضروری است. از این رو گاه لازم است پرونده‌ای حاوی اطلاعاتی از آنان نگهداری شود. ولیکن این اطلاعات نباید مانعی در راه بازگشت مجرم به جامعه پدید آورد.

- معتادان باید از محدوده عمل دستگاه جزایی خارج شده، تحت مراقبت دستگاه بهداری قرار گیرند.

۸_ اداره صحیح زندان‌ها

در اداره زندان‌ها باید موازین بین‌المللی کاملاً رعایت گردند. علاوه بر این، همه زندان‌ها باید از برخی جهات دارای خصوصیات مشترکی باشند.

- زندان‌ها باید تحت نظام دادرسی جزایی غیر نظامی و خارج از حیطه پلیس اداره شوند.

- سازمان زندان‌ها باید به عنوان نهادی دولتی به حساب آمده، از شفافیت کامل برخوردار باشد و در معرض مراقبت عموم قرار گیرد.

- موازین اداره زندان که همه فعالیت‌های زندان و نیز تطابق تعداد زندانیان با گنجایش زندان را شامل می‌شود، باید کاملاً روشن و مشخص باشد.

- کارکنان زندان باید به روش مناسب انتخاب، استخدام و تعلیم داده شوند. این افراد باید از حقوق مکفی و شرایط کاری مناسب برخوردار بوده و در زمره کارمندان ارتش یا پلیس نباشند.

- برای زندانی باید امکان اشتغال به کار در زندان موجود باشد، ولیکن نوع کار نباید موجب حقارت وی بوده یا جنبه تنبیهی داشته باشد.

- زندانیان باید به طرز مناسبی برای خروج از زندان آماده شوند.

۹_ نقش جامعه مدنی در تکوین اصلاحات جزایی

هیچ برنامه اصلاحی نمی‌تواند بدون مشارکت جامعه مدنی موفق شود.

- دولت‌ها باید لزوم شرکت نهادهای جامعه مدنی را در همه مراحل عدالت جزایی به رسمیت بشناسند.

- به منظور تامین موجبات اصلاحات جزایی، نهادهای جامعه مدنی، به عنوان مثال سازمان‌های غیر دولتی، دانشگاه‌ها و نهادهای مذهبی باید فعالیت‌های خود را با یکدیگر هماهنگ سازند.

افکار عمومی را باید به اصلاحات معطوف گرداند. همچنین به گسترش روابط با رسانه‌های جمعی اقدام کرد. رسانه‌های جمعی، به نوبه خود، باید امکان دسترسی به نهادهای مختلف نظام دادرسی و تاسیسات زندان‌ها را دارا باشند.

اقدامات آتی

نتیجه‌گیری‌هایی که در این کنفرانس به دست آمده است برنامه قابل توجهی را برای اولین دهه قرن بیست و یکم پی ریزی می‌کند. صد و بیست نماینده از پنجاه کشور شرکت کننده در کنفرانس امیدوارند که توجه دولت‌ها، سازمان ملل متحد، سازمان‌های منطقه‌ای و سازمان‌های غیردولتی به این نتایج معطوف گردد. همچنین، ضمن توصیه پذیرش این نتایج به دولت‌ها، خواستار پخش آن به طریقی که گسترش یک برنامه جدید در مورد اصلاحات جزایی را تشویق کند، هستند.

- سازمان‌های محلی باید به مراقبت از شرایط زندان و همچنین شرکت در فعالیت‌های داخل زندان ترغیب شوند.
- جامعه مدنی باید مراقب رعایت حقوق بشر در مورد زندانی و خسارت دیده از جرم باشد.
- سازمان‌های غیردولتی و سایر نهادهای جامعه مدنی باید در جهت ارتقای اصلاحات جزایی در سطح محلی، ملی و بین‌المللی مشارکت داشته باشند. به عنوان مثال، به اموری چون مشاوره حقوقی، آموزش‌های حقوقی، کارآموزی، ارائه مددکاری‌های اجتماعی، ارجاع به دادگاه‌ها در صورت لزوم و فشار بر دستگاه قانونگذاری بپردازند؛ همچنین در حفظ نظم جامعه شرکت داشته باشند و گزارش‌ها و اطلاعاتی در مورد عملکردهای کارآ در اختیار جامعه قرار دهند.

سازمان اصلاحات جزایی بین‌المللی

Penal Reform (P.R.I.) International

سازمانی است مستقل و غیردولتی که در سال ۱۹۸۹ در هلند به ثبت رسیده است. مقر دبیرخانه آن لندن و دفاتر مختلف آن از جمله در پاریس، مسکو و بخارست دایر است. سازمان پی آر آی در سازمان ملل متحد و شورای اروپا جایگاهی مشورتی و در کمیسیون افریقایی حقوق بشر و ملتها سمت ناظر را دارا می‌باشد:

- سازمان اصلاحات جزایی بین‌المللی می‌کوشد با عنایت به وجود زمینه‌های فرهنگی متفاوت، مشوق اصلاحات مذکور در ذیل باشد:
 - گسترش و برقراری موازین بین‌المللی حقوق بشر در زمینه اجرای قوانین مربوط به شرایط و موازین زندان؛
 - حذف هر نوع تبعیض برخلاف حق و اخلاق در زمینه مقررات جزایی؛
 - الغای مجازات اعدام؛
 - کاهش استفاده از مجازات زندان در سراسر جهان؛
 - استفاده از مجازات‌هایی که آزادی مجرم را سلب نمی‌کنند و او را برای بازگشت دوباره به جامعه آماده می‌سازند بدون آن که منافع خسارت دیده از جرم نادیده گرفته شود.
- در راستای اهداف بالا پی‌آر آی به مشارکت با افراد و سازمان‌های غیر دولتی پرداخته، با دولت‌ها نیز همکاری می‌کند.

مرکز بین‌المللی مطالعات زندان

The International (I.C.P.S.) Centre for Prison Studies

این مرکز، در آوریل سال ۱۹۹۷ در دانشکده حقوق کینگز کالج دانشگاه لندن در انگلستان تاسیس شده است. هدف آن کمک به دولت‌ها و مراکز مربوطه در گسترش سیاست درست در زندان‌ها و استفاده مناسب از مجازات زندان است. فعالیت این مرکز شامل برنامه‌ریزی و کارشناسی برای سازمان‌های بین‌المللی، سازمان‌های دولتی و یا غیردولتی است. این مرکز می‌کوشد نتایج تحقیقات علمی و برنامه‌ریزی‌هایش را به طور گسترده‌ای در دسترس متقاضیان آن قرار دهد، خصوصاً گروه‌ها و اشخاصی که، چه در صحنه ملی و چه در صحنه بین‌المللی، امکان استفاده از آن را ندارند. در میان این گروه‌ها و اشخاص می‌توان از تصمیم‌گیرندگان، حقوقدانان، مجریان، وسایل ارتباط جمعی، و به طور کلی جامعه نام برد.

عملکرد مرکز در راستای امور زیر می‌باشد:

- گسترش یک بدنه علمی مبتنی بر توافقنامه‌های بین‌المللی در مورد اصول استفاده از زندان که بتواند پایه مستحکمی برای سیاست‌های مربوط به زندان باشد.
- ایجاد یک شبکه توسعه عملکردهای کارآ مربوط به زندان در جهان که بتواند مرجعی برای مسئولان و مجریان زندان‌ها برای مشاوره‌های علمی در اداره عادلانه، مناسب، انسانی و کم‌خرج زندان‌ها باشد.

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...

...the ...